

F-Kalprotektin

Gäller för: Region Kronoberg

Faktaägare: Henrik Simán, ordf matsmältningsorganens sjukdomar
Csaba Molnár, överläkare medicinkliniken Ljungby

Kalprotektin är ett calcium- och zinkbindande protein som utgör 60% av det cytosoliska proteinet i neutrofila granulocyter. Vid tarminflammation migrerar neutrofila granulocyter genom tarmväggen till tarmlumen, vilket kan resultera i upp till tusenfalt förhöjda kalprotektinnivåer i faeces. Halten kalprotektin i feces (F-Kalprotektin) är proportionell mot mängden neutrofiler som vandrar in i tarmkanalens lumen och korrelerar således till aktivitetsgraden av inflammation.

Markant förhöjda värden kan ses vid Ulcerös Kolit samt vid Mb Crohn. Även vid bakteriell gastroenterit, helicobacter pylori infektion i magsäcken, koloncancer, tarmtuberkulos, divertikulos, celiaki, blödningar i tarmkanalen och näsa, mensblödning, bakteriella luftvägsinfektioner samt behandling med NSAID preparat kan kalprotektin i faeces öka i varierande grad. Kalprotektin i faeces kan även vara marginellt förhöjd vid funktionella tillstånd som colon irritabile (IBS).

Nyinsjuknande i IBD kan beräknas till ca 23/100 000/år, vilket innebär ca 50 patienter/år inom Region Kronoberg.

Vid användning på specialistmottagning med en beräknad IBD prevalens mellan 20-30 % blir det positivt prediktiva värdet (PPV+) av ett test ca 60-80%. Inom primärvården kommer PPV+ att variera mellan 9-50% varför distriktsläkaren bör beakta alla felkällor annars kommer koloskopiremisserna att dramatiskt öka i antal.

Värden > 400 µg/g faeces indikerar ett allvarligt tillstånd inom GI-kanalen. Värden mellan 50-400 kan behöva utredas men fodrar eftertanke med tanke på olika tillstånd som kan ge falskt förhöjda värden.

F-Kalprotektin skall i första hand användas för att utesluta sjukdomar inom GI-kanalen och därigenom minska kostsamma och besvärliga skopiundersökningar. Ett normalt F-Kalprotektin utesluter i praktiken IBD. Vid diagnostiserad IBD är F-Kalprotektin en bra markör för att följa sjukdomsaktivitet och behandlingseffekt.

Vid upptäckt av felaktig information eller länk, vänligen meddela faktaägare